

«ԻՆՏԵՐՆԵՏ ՀԱՍՆՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՀԿ

INTERNET SOCIETY NGO

2016-2018

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ, ՓԵՏՐՎԱՐ 2019

ԻՆՆԿ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՈՐՏՆԵՐԸ

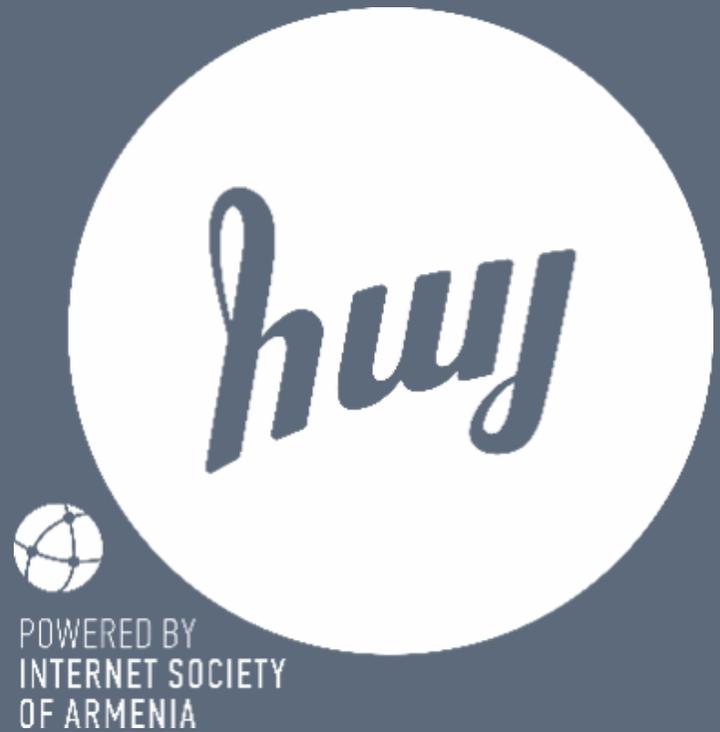
- «.am» և «.hայ» դոմենային անունների տիրույթների կառավարում
- «.hայ» դոմենային անվան տիրույթի առաջմղման ծրագրի կատարում
- Համագործակցություն ռեգիստրարների հետ
- Դոմենային անունների վեճերի լուծման արբիտրաժի հիմնադրում
- Ինտերնետի զարգացման ծրագրերի կատարում

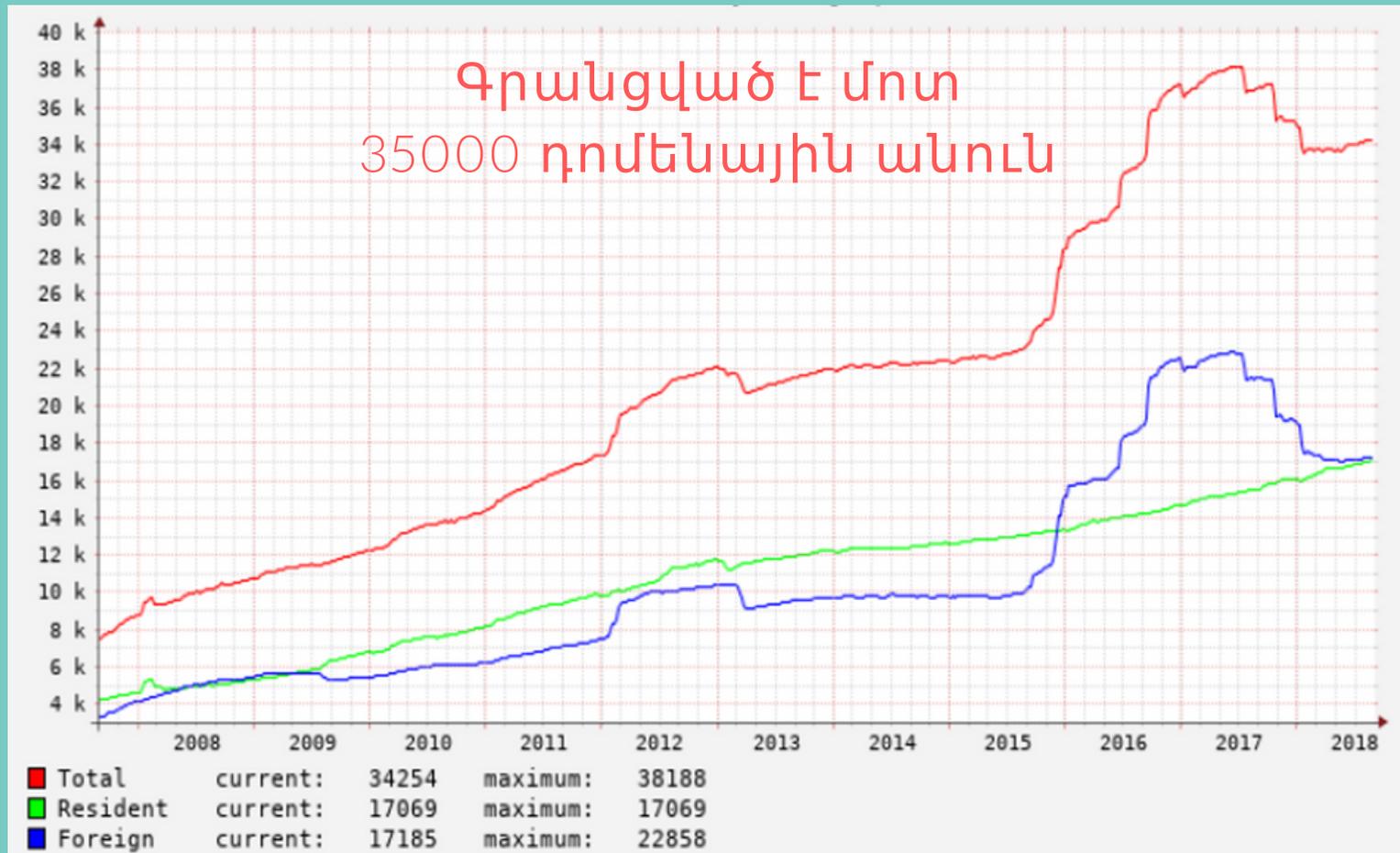
ԻՆՎԵՍՏԻՑԻԱ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՈՐՏՆԵՐԸ

- Ուսումնական ծրագրերի կազմակերպում
- Մասնակցություն տեղական կոնֆերանսներին
- Մասնակցություն միջազգային կոնֆերանսներին
- Անդամակցություն միջազգային կազմակերպություններին

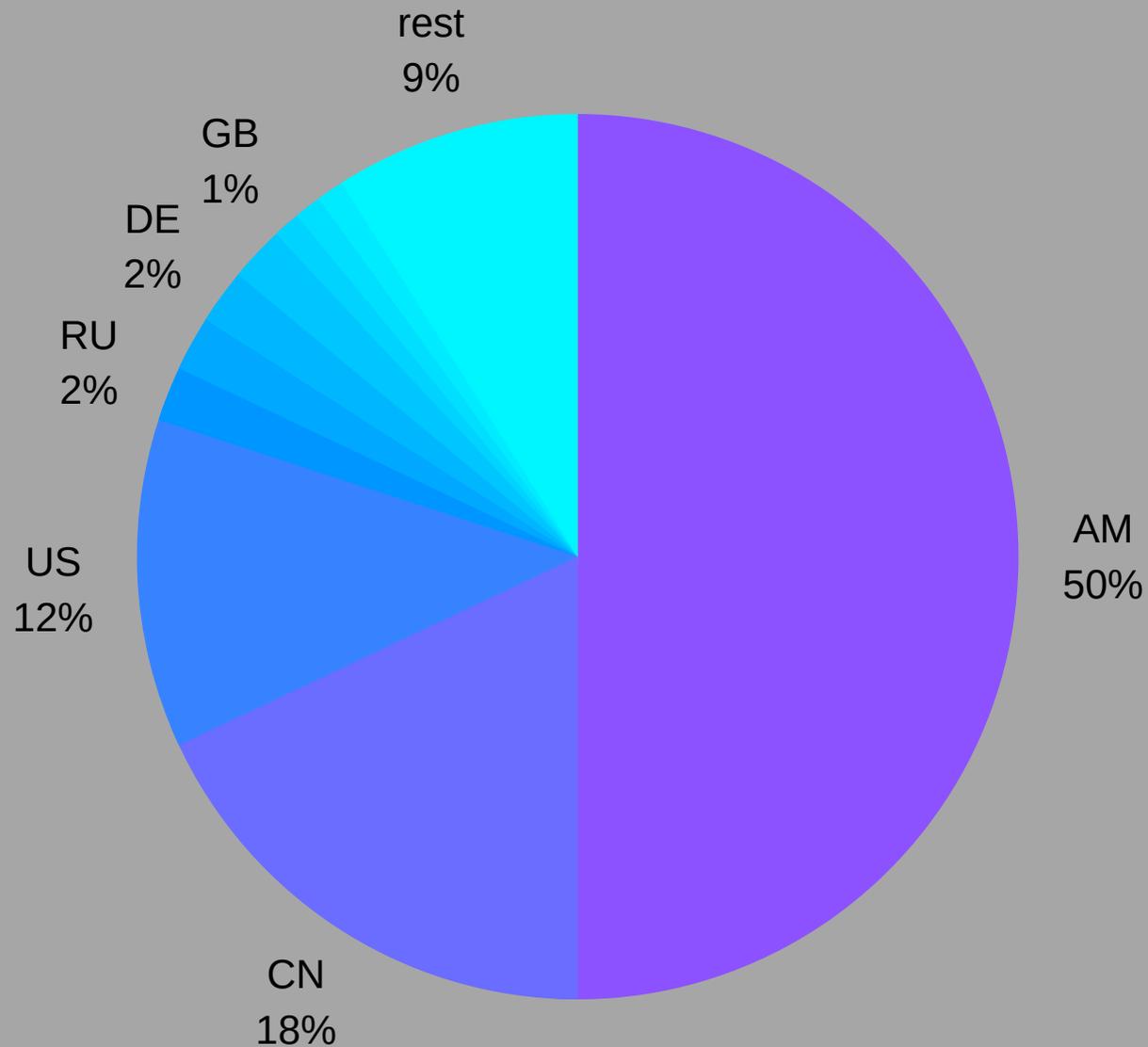
.am և .hայ

«.am» և «.հայ» դոմենային անունների տիրույթների կառավարում

«.am» և «.հայ» դոմենային անունների տիրույթների կառավարում

DNS համակարգի հոսաալիություն

- Երկու անկախ Ինտերնետ միացում
- **DNS** սերվերների նորացում
- Երկրորդական **DNS** սերվերներ ԳԱԱ-ում
- **DNSSEC** (անվտանգ **DNS**)
- **Community DNS** սերվեր
- **K.root** սերվերի պատճենը

Դոմենային անունների քանակը
ըստ **1000** բնակչի

Հայաստան՝ **11,6**
Միջին եվրոպական՝ **70**

Տարեկան աճ՝ **4,3%**

IPv6 վիճակը Հայաստանում
Մենք մշտադիտարկում ենք **RIPE**-ի տվյալները
<http://ripeness.ripe.net/> կայքում

Եզրակացություններ

- Դոմենային անունների քանակը **AM TLD** տիրույթում շատ դանդաղ է աճում
- Ռեզիդենտ/Ոչ-ռեզիդենտ գրանցումների հարաբերությունը **50/50** բավարար չէ
-
- Հնարավոր պատճառներ`
- Անբարենպաստ պայմաններ փոքր և միջին բիզնեսի համար
- Դոմենային անունների բարձր գին
- **.am` 20** եվրո
- Միջին եվրոպական` **10** եվրո

Ընթացակարգային աշխատանքներ

- Մասնակցություն **ICANN**-ի և **CENTR**-ի հարցումներին
- Համագործակցություն **IANA**-ի և **ccNSO**-ի հետ
- Կապ **TLD-OPS** վարչության հետ
- Կապ **APTLD**-ի հետ
- Նամակագրություն բոլոր գործընկեր կազմակերպությունների և ներկայարությունների հետ

Ռեգիստրարների ցանկ (26)

ARMINGO-NK LLC

Mastercomp LLC

NOY-FIRM DC

SHTE Ltd.

name.am

SAFAN LAB

«ՀԱՅ»
 ԴՈՄԵՆԱՅԻՆ
 ԱՆՈՒՆԻ
 ՏԻՐՈՒՅԹԻ
 ԱՌԱՋՄՂՄԱՆ
 ԾՐԱԳՐԻ
 ԿԱՏԱՐՈՒՄ

ՔՈ ԿԱՅՔԻ ՀԱՍՑԵՆ
 ՀԱՅԵՐԵՆ

«.ՀԱՅ» ԴՈՄԵՆԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆԻ ՏԻՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՋՄՂՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄ

1. Հայտարարություն ՉԼՄ-ներում հայատառ դոմենային անունների գրանցման մասին:
2. Մի քանի կոնֆերանսներում պարզաբանվել է «.հայ» դոմենային անվան տիրույթի կարևորությունը:
3. Կառավարության հետ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել կառավարական մարմինների կողմից հայատառ դոմենային անունների գրանցման վերաբերյալ:

«ՀԱՅ» ԴՈՄԵՆԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆԻ ՏԻՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՋՄՂՄԱՆ ԾՐԱԳԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄ

4. Անվճար դոմենային անուններ են տրամադրվել հայտնի մարդկանց, որի մասին ներկայացվել է մամուլում և սոցիալական ցանցերում:

«ՀԱՅ»
ԴՈՄԵՆԱՅԻՆ
ԱՆՈՒՆԻ
ՏԻՐՈՒՅԹԻ
ԱՌԱՋՄՂՄԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ
ԿԱՏԱՐՈՒՄ

POWERED BY
INTERNET SOCIETY
OF ARMENIA

«.ՀԱՅ» ԴՈՄԵՆԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆԻ ՏԻՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՋՄՂՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄ

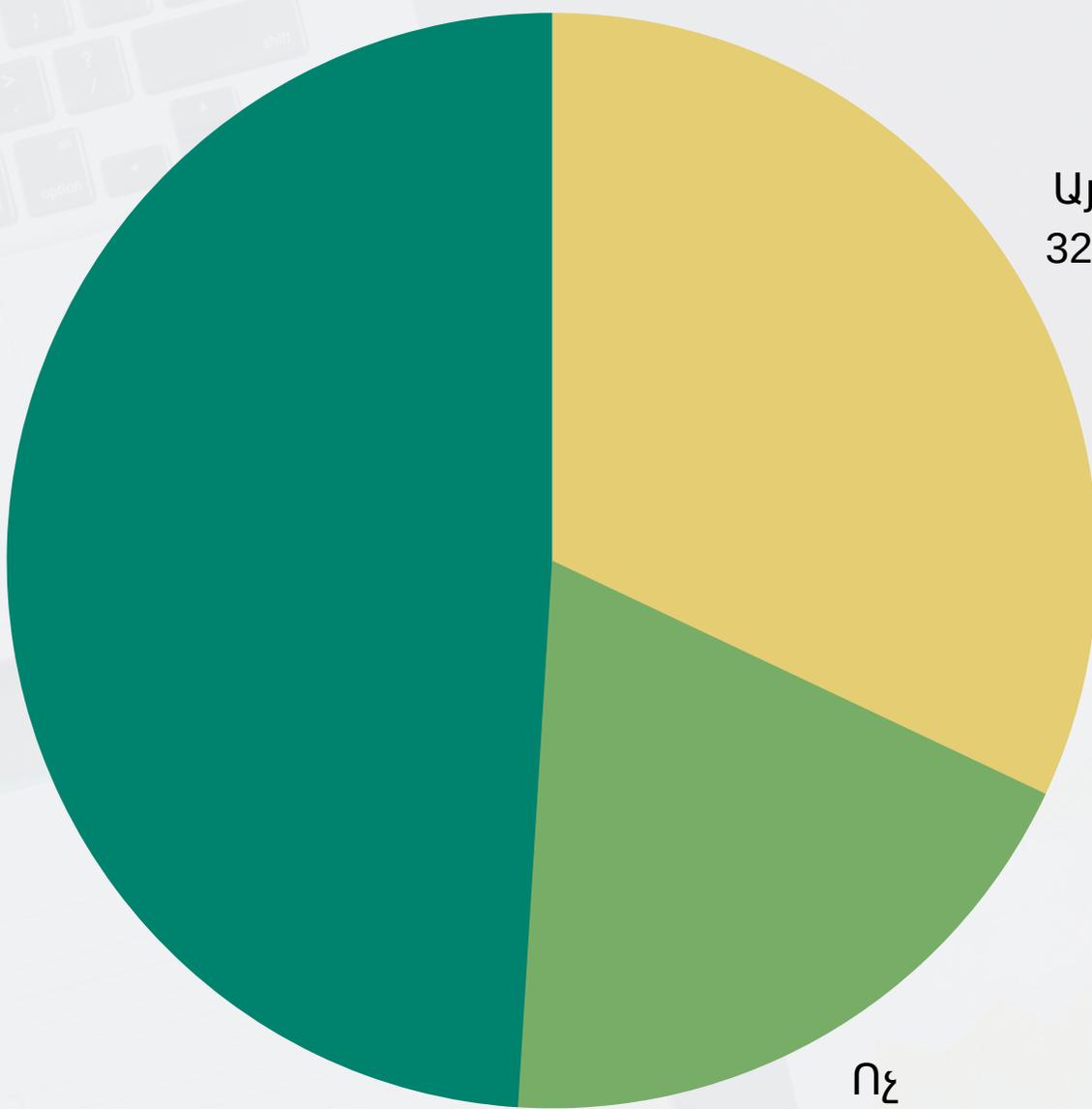
5. Իրականացվել է «.հայ» դոմենային անվան տիրույթի վերաբերյալ հարցում, որին մասնակցել են մոտ 600 անձ:

Սակայն այդ բոլոր միջոցառումները զգալի արդյունք չեն տվել, քանի որ առ այսօր մենք ունենք մոտ 300 գրանցված դոմենային անուն:

Ստորև ներկայացված են հարցման արդյունքները

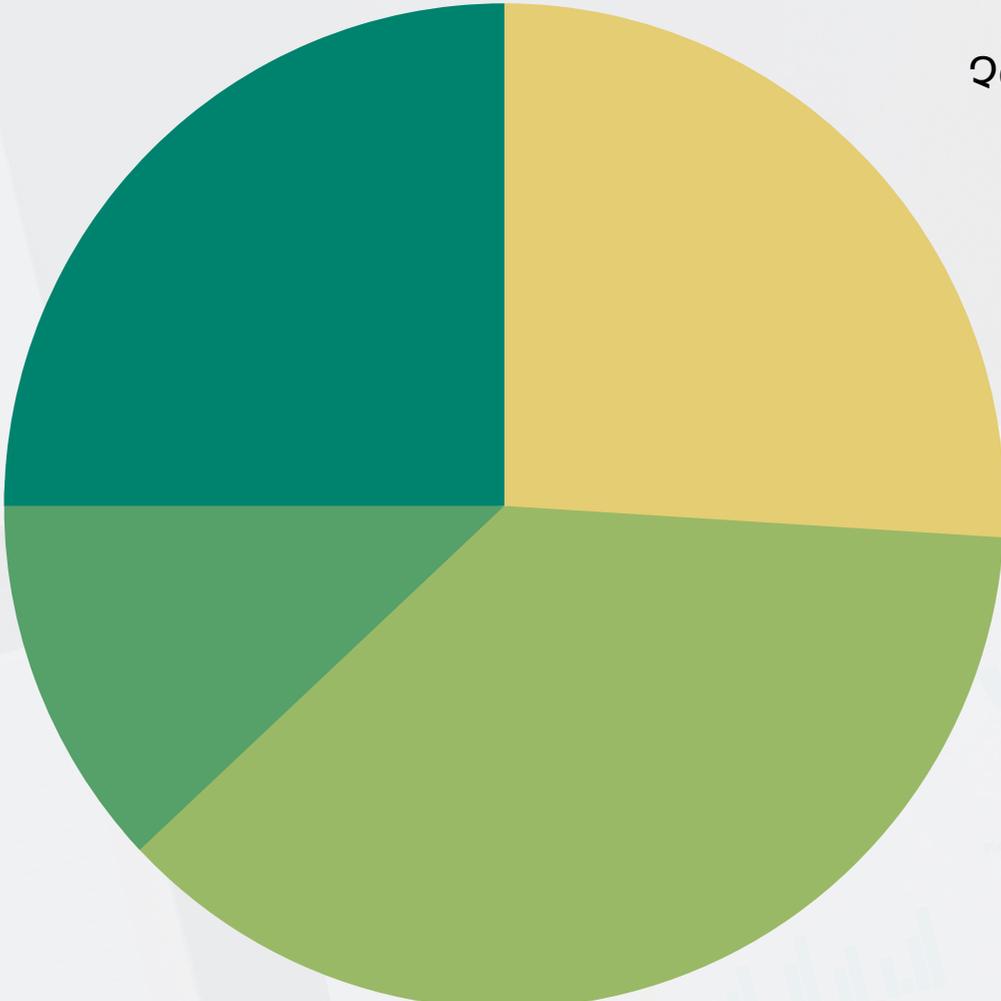
Չգիտե
մ
49%

Այո
32%

Ոչ
19%

Արդյոք կարծում եք, որ հանրությունը .հայ տիրույթում դոմենային անուններ ունենալու կարիք ունի:

Զգիտեն դա
իևէ Է
26%

Կարծում են այն
օգտակար չէ
25%

Տեխնիկական խնդիրները
շատ են
12%

Անհրաժեշտություն չեն
ունենում
37%

Ձեր կարծիքով ի՞նչն է պատճառը, որ մարդիկ
.հայ տիրույթում դոմենային անուն չեն
գրանցում:

Ինտերնետի հասանելիությունն այլ լեզվի չտիրապետողների համար

Խթանում է ազգային այբուբենի օգտագործումը
Ինտերնետում

Տեղական բովանդակության
զարգացումը

Բիզնես հնարավորությունների
զարգացումը

0 10 20 30 40 50

Որո՞նք են Ձեր կարծիքով .հայ տիրույթում
դոմենային անուն ունենալու գլխավոր
առավելությունները:

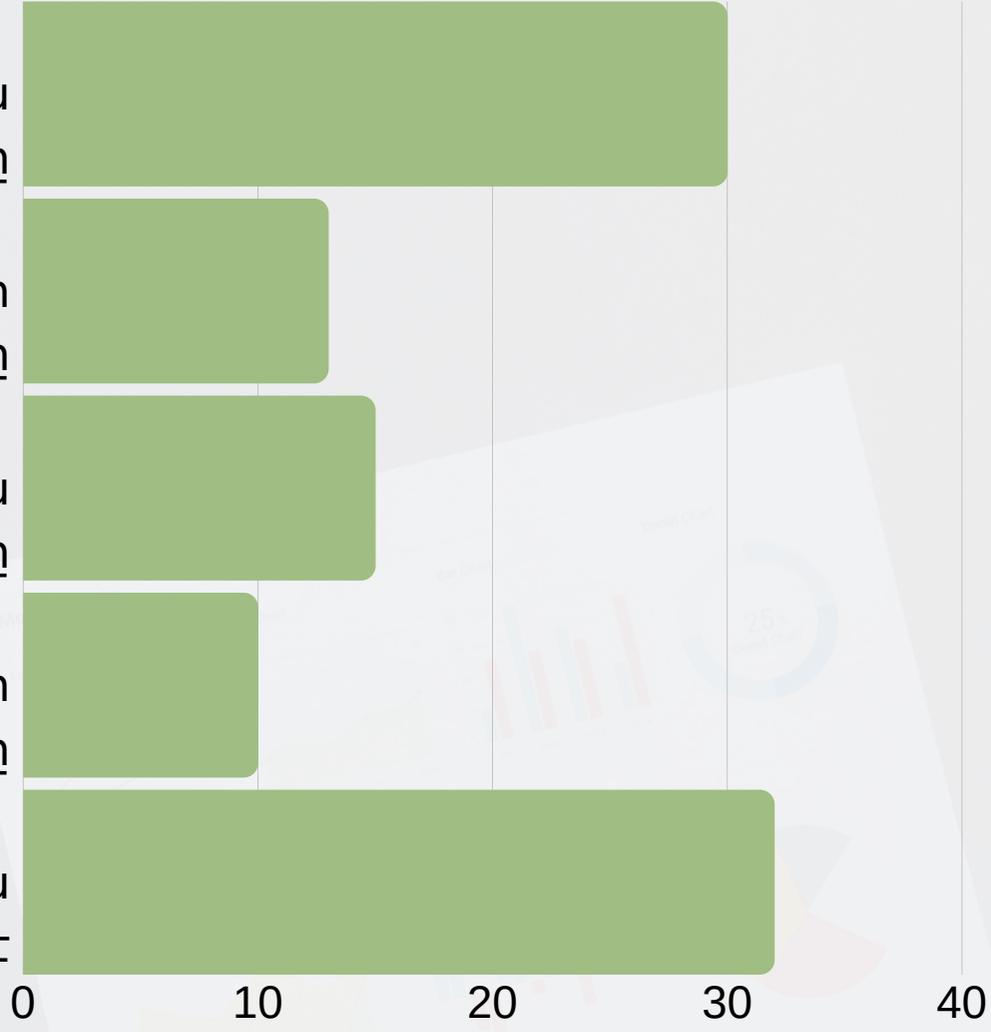
Բավարար տեղեկատվության
բացակայությունը

Հայալեզու էլ. փոստի
բացակայությունը

Դեռևս չլուծված տեխնիկական
թերությունները

Ինտերնետի
մասնատու մը

Տեղական շուկան դեռևս
պատրաստ չէ

Ի՞նչն է Ձեր կարծիքով հիմնական խոչընդոտ
հանդիսանում .հայ տիրույթի զարգացման
համար:

Մարքեթինգային
միջոցներ
19%

Տեղեկացու
մը
29%

Խոչընդոտների
բացառում
26%

Գնային
քաղաքականություն
26%

Ըստ ձեզ ի՞նչը կիրթանի .իսպ
տիրույթի զարգացմանը:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՄ ՌԵԳԻՍՏՐԱՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՌԵԳԻՍՏՐԱՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

- Սահմանվել է Ռեգիստրարների մշտադիտարկման աշխատանքային խումբ, որը մշակել է Ռեգիստրարների հավատարմագրման պայմանները:
- Անց են կացվել սեմինարներ և խորհրդատվություն Ռեգիստրարների համար:
- ԻՀ ՀԿ-ն նախաձեռնել է նոր ձևաչափի համագործակցություն՝ անվանելով այն Ռեգիթոն և հունիսի 15-16, 2018 անց է կացրել առաջին «REGITHON 2018» հանդիպումը: Այդ միջոցառումները կրելու են ավանդական բնույթ:

REGITHON

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՌԵԳԻՍՏՐԱՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

ՀՈՒՆԻՍԻ 15-16, 2018

ԴՈՄԵՆԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԱՐԲԻՏՐԱԺ

ԴՌՄԵՆԱՅԻՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԱՐԲԻՏՐԱԺ

- Ստեղծված է «Դրմենային անունների վեճերի լուծման արբիտրաժի հիմնադրամ» կազմակերպությունը

odr.am

- Մշակված են դրմենային անունների վեճերի լուծման արբիտրաժի կանոնները
- Անց է կացվել արբիտրների որակավորման դասընթաց

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԻՆՏԵՐՆԵՏԻ ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Դրամաշնորհային ծրագրեր`

1. Ինտերնետ ռադիո` կույր և վատ տեսողություն ունեցողների համար

radio-menq.am

ԻՀ ՀԿ-ի «Ինտերնետ ռադիո կույրերի համար» նախագիծը արժանացել է WSIS 2017 մրցանակի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԻՆՏԵՐՆԵՏԻ ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

2. Համակարգիչներ, ծառայություններ և Wi-Fi ինտերնետ գյուղական գրադարանների համար`

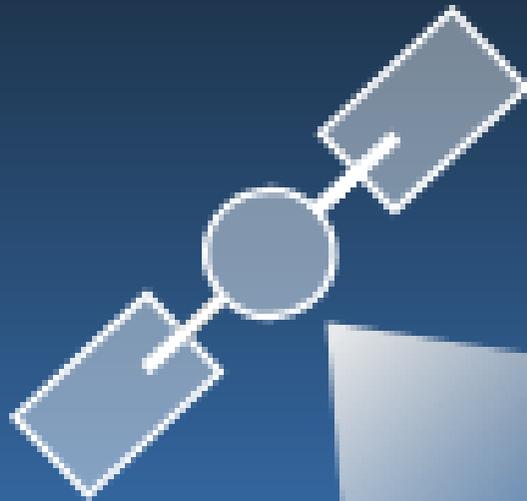
rural-libraries.am

Այս նախագծով Հայաստանի մարզային և գյուղական գրադարաններում տեղադրված է 70 համակարգիչ գրադարանների կառավարման ծրագրերով: Բացի դրամաշնորհային ծրագրի համակարգիչներից ԻՀ ՀԿ-ն իր միջոցներից տրամադրել է նաև մոտ 60 համակարգիչ և շարունակում է այդ նախագիծը:

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՀՈՎԱՆԱԿՈՐՈՒՄ

1. NASA HACKATHON

SPACE APPS

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՀՈՎԱՆԱԿՈՐՈՒՄ

2. ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ ԱՆԿՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԻՆՏԵՐՆԵՏՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՐՆԵՏ
ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ
ԱՆՑԿԱՑՈՒՄ

ArmIGF 2016, 2017, 2018

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԵՏ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄ

ԹԵՄԱՆԵՐ`

- IoT
- Բլոքչեյն
- Անձնական տվյալների պաշտպանություն
- Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքները
- .հայ հայատառ միջազգային դոմենային տիրույթի նորություններ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՆԵՏ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄ

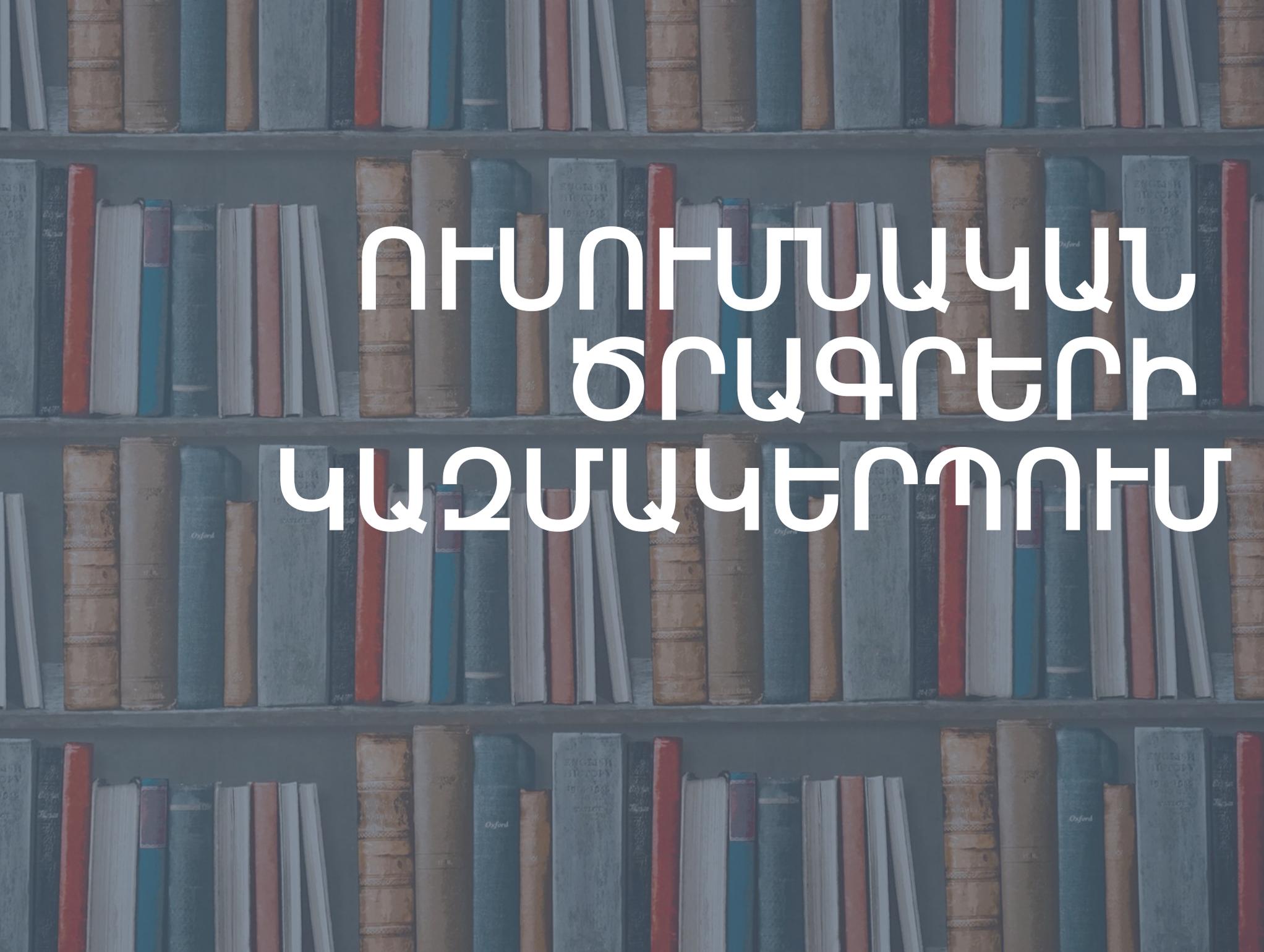
ԹԵՄԱՆԵՐ`

- IPTV, Ինտերնետի ազդեցությունը ռադիո-հեռուստատեսության վրա
- Գրադարանները թվային դարում
- Տեղեկատվական անվտանգություն
- Հանրային ամպ
- Թվային գովազդ

ԾՐԱԳՐԵՐ ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

- Chapterthon 2017 - STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) դասեր
- Chapterthon 2018 - IoT (Internet of Things) Իրերի Ինտերնետի դասեր

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԵՐԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

հնտերնետ կառավարման հայկական

ArmSIG 2017, 2018

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

Դասախոսություններ իՉ ՀՀ անդամների
հա

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՆՖԵՐԱՆՍՆԵՐՈՒՄ

APTLD
CENTR
ENOG
EuroDIG

ICANN
IGF
ITU
MENOG

RIGF
RIPE
SEEDIG
TLDCON

ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

CENTR-ի լիիրավ անդամ
APTLD-ի ասոցացված անդամ
ccNSO անդամ
ICANN At-Large անդամ
DotAsia անդամ

Կատարել ենք ինտերնետ հասարակության 25-ամյա հոբելյանի տոնակատարությունը

Մրցանակներ ԻՀ ՀԿ գործունեության մեջ մեծ ավանդ ունեցող անդամներին

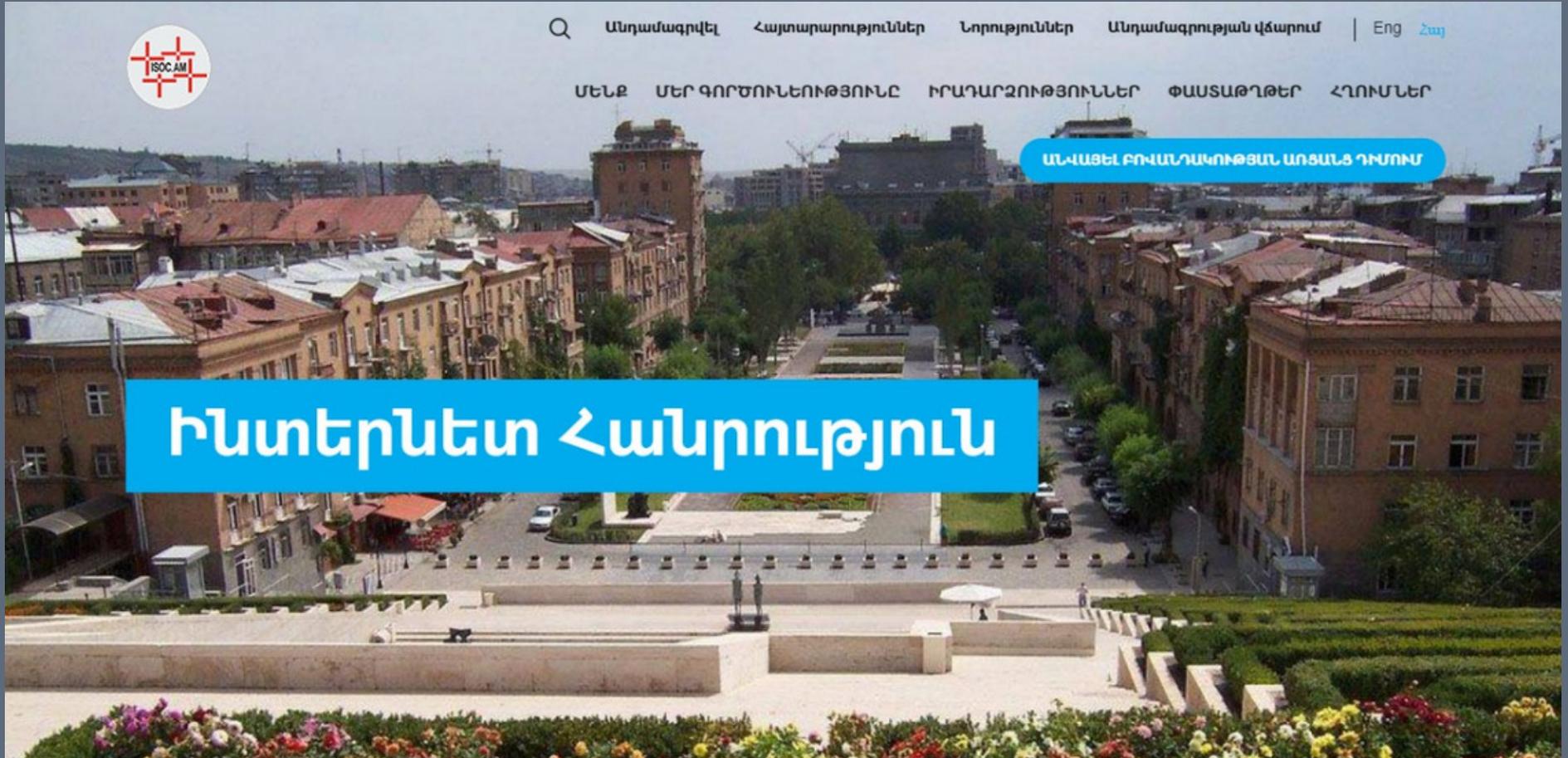
Փոխըմբռնման հոլշագրի ստորագրում

Արարողության
բացման ժամանակ
բարձր գնահատվեց
«Ինտերնետ
Հանրություն» ՀԿ-ի
մասնակցությունը
ICANN-ի
աշխատանքներում

ՀՀ տրանսպորտի, կապի և ՏՏ նախարարը և ICANN
կազմակերպության նախագահ Յորան Մարբին

ԻՆՆԿ-ի վեբ կայքի նոր պատկերի մշակում

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

/ArmenianInternetSociety

@IsocArmenia

isoc.am

isoc@isoc.am

ՓԵՏՐՎԱՐ 2019

ԻՆՏԵՐՆԵՏ ՀԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԿ